

Zaključci Vijeća o Bjelarusu

1. Podsjećajući na zaključke Vijeća od 31. siječnja 2011., 20. lipnja 2011., 23. ožujka 2012. i 15. listopada 2012. Vijeće ističe da odnosima s Republikom Bjelarus i njezinim stanovništvom pridaje veliku važnost.
2. Vijeće ujedno želi ponovno izraziti zabrinutost zbog situacije u pogledu ljudskih prava u Bjelarusu te podsjeća na to da bi se odnosi između EU-a i Bjelarusu trebali temeljiti na zajedničkim vrijednostima, osobito na poštovanju ljudskih prava, demokracije i vladavine prava.
3. Vijeće uvažava korake koji su doprinijeli poboljšanju odnosa između EU-a i Bjelarusu koje je Bjelarus poduzeo u posljednje dvije godine, primjerice proaktivno sudjelovanje u Istočnom partnerstvu i u prijelaznoj fazi o pitanjima modernizacije, nastavak dijaloga o ljudskim pravima između EU-a i Bjelarusu, početak pregovora o sporazumima o pojednostavnjenju izdavanja viza i ponovnom prihvatu te partnerstvu za mobilnost, aktivna nastojanja na suradnji u usklađivanju digitalnih tržišta te potpisivanje sporazuma o mehanizmu ranog upozoravanja u energetskom sektoru. Vijeće također cijeni konstruktivnu ulogu Bjelarusu u regiji.
4. Oslobođanje svih preostalih političkih zatvorenika 22. kolovoza 2015. bio je dugo traženi korak na koji je EU dosljedno pozivao. Zbog tih oslobođanja i predsjedničkih izbora od 11. listopada 2015. koji su održani u nenasilnu okruženju te uzimajući u obzir opće stanje odnosa između EU-a i Bjelarusu Vijeće je zauzvrat u listopadu 2015. postiglo dogovor o četveromjesečnoj obustavi većine mjera ograničavanja. Vijeće potvrđuje da postoji mogućnost razvijanja odnosa EU-a i Bjelarusu u pozitivnijem smjeru te da se napredak u različitim područjima može bolje postići unaprjeđenjem komunikacijskih kanala.
5. S obzirom na to Vijeće se slaže da EU ne proširi mjere ograničavanja za 170 pojedinaca i tri poduzeća za koje je unos na popis trenutno obustavljen. Vijeće se nadalje slaže da se embargo na oružje i mjere ograničavanja koje se odnose na četvero pojedinaca s popisa koje se povezuje s nerazriješenim nestankom dvaju oporbenih političara te jednog privrednika i jednog novinara, produlje za razdoblje od dvanaest mjeseci.
6. S obzirom na bjelaruske parlamentarne izbore 2016. Vijeće potiče bjelaruske vlasti da brzo nastave s provođenjem preporuka iz završnog izvješća OEES-a/ODIHR-a o provedbi predsjedničkih izbora od 11. listopada 2015., među ostalim u pravnom i postupkovnom smislu. Vijeće pozdravlja otvorenost Bjelarusu za dijalog i suradnju s OEES-om/ODIHR-om. Vijeće podsjeća da pridaje veliku važnost poboljšanju u tom području i poštovanju ljudskih prava, demokracije i vladavine prava u Bjelarusu.
7. Vijeće osuđuje primjenu smrtno kazne u Bjelarusu te osobito izražava žaljenje u pogledu dviju nedavno izrečenih smrtnih presuda i potiče bjelaruske vlasti da uvedu moratorij kao prvi korak prema njezinu ukidanju. Vijeće sa zadovoljstvom očekuje predstojeće stručne i javne skupove o smrtnoj kazni planirane u 2016. Vijeće još jedanput poziva na vraćanje građanskih i političkih prava bivšim političkim zatvorenicima te ističe potrebu za osiguranjem slobode udruživanja i okupljanja, među ostalim i dozvoljavanjem registracije političkih organizacija te organizacija civilnog društva. Vijeće ističe važnost dinamičnog civilnog društva za socijalno i gospodarsko blagostanje zemlje te bjelaruske vlasti poziva da civilnom društvu dopuste veće sudjelovanje u raspravama o državnoj politici. Vijeće nadalje potiče bjelaruske vlasti na ukidanje svih prepreka djelovanju slobodnih i neovisnih medija, među ostalim registracijom novih medija i akreditacijom novinara. Vijeće nadalje poziva Bjelarus da poštuje prava pripadnika nacionalnih manjina. Vijeće će nastaviti pažljivo pratiti situaciju u tom pogledu.
8. Vijeće pozdravlja nastavak dijaloga o ljudskim pravima između EU-a i Bjelarusu te očekuje sljedeći krug, koji je Bjelarus ponudio organizirati u Minsku u kasno proljeće. Zajedno s bjelaruskim angažmanom u univerzalnom periodičnom pregledu za 2015. to su pozitivni koraci te Vijeće bjelaruske vlasti potiče da nastave raditi u tim područjima i poziva Bjelarus da to čini uz sudjelovanje civilnog društva. EU nadalje poziva Bjelarus na djelovanje u skladu s preporukama ugovornih tijela UN-a i na potpunu suradnju u pogledu posebnih postupaka UN-a – među ostalim s posebnim izvištajem o stanju ljudskih prava u Bjelarusu – i drugih mehanizama. Vijeće potiče na pojačanu suradnju između Bjelarusu i Vijeća Europe s ciljem dobivanja punopravnog članstva. Vijeće ponovno ističe voljnost EU-a da Bjelarusu pomogne u ispunjavanju obveza u pogledu demokratizacije i potpunog poštovanja ljudskih prava te sa zadovoljstvom očekuje skorašnji razgovor o tim pitanjima na bilateralnoj razini.
9. Vijeće ponovno ističe svoju čvrstu predanost jačanju angažmana EU-a u odnosu na bjelarusko stanovništvo i civilno društvo. EU pridaje veliku važnost unaprjeđenju osobnih kontakata s Bjelarusom te poticanju s pomoću programa kao što je Erasmus + i sa zadovoljstvom očekuje brzo zaključivanje pregovora i potpisivanje sporazuma o pojednostavnjenju izdavanja viza i ponovnom prihvatu te partnerstvu za mobilnost.
10. Vijeće ponovno potvrđuje da su dobrosusjedski odnosi i regionalna suradnja važni čimbenici za jačanje suradnje između EU-a i Bjelarusu. Podsjećajući na svoje zaključke od 20. srpnja 2015. o energetskej diplomaciji Vijeće ponovno ističe važnost osiguravanja nuklearne sigurnosti izvan EU-a te poziva Bjelarus da u tom pogledu konstruktivno surađuje s relevantnim međunarodnim tijelima.
11. Vijeće i nadalje ostaje otvoreno za daljnje razvijanje odnosa između EU-a i Bjelarusu te poduzimanje daljnjih koraka za poboljšanje političkih odnosa i sektorske suradnje u odgovarajućem kontekstu. Vijeće pozdravlja namjeru Komisije da ove godine s Bjelarusom započne suradnju na twinning programima. Ističe važnost revizije europske politike susjedstva te napominje da je Bjelarus dobra prilika za primjenu drukčijeg pristupa. Vijeće je zato odlučilo ubrzati provedbu mjera za poboljšanje suradnje između EU-a i Bjelarusu u više područja povezanih s gospodarstvom, trgovinom i pomoći s ciljem moderniziranja Bjelarusu i njegova gospodarstva na dobiti bjelaruskog stanovništva, među ostalim u pogledu pristupa WTO-u i u suradnji s međunarodnim financijskim institucijama, posebno EIB-om i EBRD-om u skladu s njihovim ovlastima. Vijeće također potiče Bjelarus da ubrza vrlo potrebne gospodarske reforme. Konkretni koraci koje Bjelarus poduzme u smislu poštovanja općih temeljnih sloboda, vladavine prava i ljudskih prava i nadalje će biti ključni za buduću politiku EU-a prema Bjelarusu.

12. Vijeće će i nadalje biti nadležno za rad koordinacijske skupine za EU i Bjelarus u okviru daljnjeg djelovanja u prijelaznoj fazi u pogledu pitanja modernizacije, među ostalim za plan koji se odnosi na pitanja ljudskih prava, te pozdravlja uključivanje civilnog društva.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press